

Každý třetí startup zvažuje přesun z Česka. Mezi hlavní důvody patří daňové zatížení, problematika pracovněprávních vztahů a nedostatek kapitálu

20.10.2025 - Zdenek Vesecký | CzechInvest

Nejvýraznějšími bariérami rozvoje českých startupů jsou daňové zatížení, administrativa a regulace a problematika pracovněprávních vztahů. Třetina startupů proto zvažuje přesun svého sídla do zahraničí, nebo to už udělala. Ukázal to unikátní průzkum mezi 222 českými startupisty a investory, který představili zástupci České startupové asociace, Ministerstva průmyslu a obchodu a agentury CzechInvest.

Daňové zatížení představuje významnou bariéru pro 72 % respondentů. Nejčastěji zmiňovali zdanění práce společně s vysokými odvody, s čímž mají potíže především startupy v rané fázi. Druhou největší překážkou (64 %) je administrativa a regulace, zejména témata spojená s nedostatečnou digitalizací státní správy, složité účetnictví a reporting pro potřeby státu.

„Výsledky průzkumu jednoznačně ukazují oblasti, kde startupisté vnímají brzdy a překážky pro své podnikání, a zároveň i ty, kde české prostředí naopak funguje dobře. Máme tak na širokém vzorku respondentů potvrzeno, na co se s novou vládou zaměřit, abychom kvalitu českého startupového prostředí dostali z evropských spodních pater mezi ty nejlepší státy. Dalším krokem je pojmenovat tato hlavní témata v Programovém prohlášení vlády a mezitím připravovat detaily možných řešení. S partnery už pracujeme na tom, aby nová vláda mohla změny začít zavádět co nejrychleji,” uvedl Martin Jiránek, předseda České startupové asociace.

„Provedený průzkum potvrdil existenci překážek a bariér v českém startupovém prostředí, které jsme identifikovali i v rámci celkové analýzy tohoto sektoru. Jsem tak moc rád, že se nám podařilo nastartovat proces vzniku nového startupového zákona, který si klade za cíl odstranění nejvýznamnějších bariér a posun českého hospodářství směrem k větší konkurenceschopnosti a inovativnosti,” řekl Štěpán Hofman, náměstek Ministerstva průmyslu a obchodu.

Komplexní problém rozvoje tvoří mimo jiné legislativa spojená s pracovněprávní agendou a nedostatkem kvalifikovaných specialistů, kterou takto vnímá 61 % respondentů. Jde například o právní nejistotu při spolupráci s osobami samostatně výdělečně činnými, komplikované a zdlouhavé vyřizování víz pro zahraniční pracovníky a nedostatek kvalifikované síly mimo Prahu a Brno. Jako další překážku startupisté označili přístup ke kapitálu (59 %), kde uváděli finančně slabší VC ekosystém v České republice, nízký rizikový apetit českých investorů nebo násobně nižší investice v různých vývojových fázích startupů, v porovnání se situací v zemích jako jsou USA, Velká Británie nebo Německo.

„Daňové a administrativní zatížení bere prostor pro rozvoj a investice, které přináší nové služby i větší konkurenceschopnost. Už jen vysvětlit finančním úřadům, co obnáší vývoj softwaru nebo jak funguje nehmotný majetek, je často velmi náročné. Ve fintechu se to násobí regulací a pomalými procesy, i když poptávka po digitálních službách neustále roste. Inovace potřebují hlavně flexibilitu, piloty a reálnou podporu, ne další papírování,” potvrdila Jitka Paterová, zakladatelka a CEO Eterny.

Každý třetí startup zvažuje přesun z Česka

Třetina českých startupů aktivně uvažuje o přesunu svého sídla do zahraničí, nebo to už udělala. Téměř 6 % se už přesunulo a skoro 25 % to vážně zvažuje. Dalších 42 % startupů je této možnosti otevřeno. Jen zhruba čtvrtina startupů (28 %) chce mít základnu nadále v Česku. Primárními motivy pro přesun je daňové zatížení, nemožnost efektivního využití ESOPů a nedůvěra zahraničních investorů v český právní rámec.

„To, že startupy otevřeně pojmenovaly bariéry svého rozvoje, vnímáme jako příležitost, nikoli problém. Potvrdily tím naše dosavadní předpoklady o oblastech, ve kterých české inovační prostředí potřebuje změny. Díky těmto datům můžeme společně s partnery z ekosystému systematicky odstraňovat překážky brzdící růst inovací a přibližovat podmínky v Česku standardům nejvyspělejších evropských ekonomik. Zjištění, že třetina startupů zvažuje přesun do zahraničí, je jasným signálem nutnosti modernizovat daňový i právní rámec. Důkazem, že změny jsou možné, je nedávné schválení zaměstnaneckých akciových programů. Na tento úspěch chceme navázat odstraněním dalších bariér prostřednictvím startupového zákona, který nabídne moderní a konkurenceschopné podmínky pro rozvoj inovací v Česku,“ dodala Markéta Přenosilová, Startup Europe Ambassador z agentury CzechInvest.

V případě zaměstnaneckých akcií dojde ke zlepšení podmínek už od ledna 2026, kdy začnou platit změny v rámci Zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele a české startupy budou moci lépe motivovat a odměňovat své zaměstnance. Průzkum jasně ukazuje, že české startupy potřebují víc než jen dílčí úpravy – volají po systémových změnách, které jim umožní růst doma, ne hledat příležitosti jinde. Ačkoliv se letos podařilo dotáhnout úpravu ESOP, stále zůstávají zásadní výzvy, zejména v oblasti daňového zatížení, spolupráce s OSVČ a zaměstnávání zahraničních expertů.

„Téma odlivu startupů je nám blízké. Podobné otázky řešíme nejen my, ale i většina zakladatelů v našem okolí. Dříve nebo později se každý úspěšný startup dostane do bodu, kdy musí zvážit, kde má jeho růst největší smysl – a často to bývá mimo Česko. Pokud se tu prostředí zásadně nezmění, je to pro mnoho firem přirozený krok, ne útěk,“ uvedla Kamila Zahradníčková, spoluzakladatelka a CEO Lakmoos AI.

Průzkum byl součástí analýzy startupového prostředí, kterou MPO zveřejnilo v září a na které spolupracoval Úřad vlády, agentura CzechInvest a Česká startupová asociace. V současnosti se na základě této analýzy zpracovává RIA (Regulatory Impact Assessment) k přípravě Startupového zákona. Souběžně probíhají další jednání a analýzy v rámci Koordinační rady pro investory a startupy (KRIS), včetně zavedení ESNA Startup Standards a tzv. 28. režimu na evropské úrovni, který by mohl přinést větší konkurenceschopnost pro české firmy.

„Pro další zlepšování startupového prostředí je přesně taková zpětná vazba klíčová. Některé zmiňované oblasti – potřeba posílení rizikového kapitálu, zjednodušení spolupráce s OSVČ, snižování byrokracie či další vylepšení ESOPů – už máme v naší hospodářské strategii. Jakmile dojde ke jmenování vlády, začneme na nich pracovat. Česko je co do velikosti a rozvoje startupového sektoru hluboko pod svým potenciálem a naše společnost tím zbytečně přichází o talenty, inovace i profit,“ řekl Karel Havlíček, místopředseda hnutí ANO.

Nejlepší hodnocení získala v průzkumu oblast 'Network a podpora ekosystému'. Dvě třetiny respondentů (66 %) uvádí, že je tato témata nebrzdí nebo brzdí jen málo. Pozitivně hodnotí například sdílení zkušeností mezi foundery, dostupný mentoring, kvalitní IT talent a silný základ v technologiích. V rámci celkového hodnocení si české startupové prostředí vysloužilo průměrnou známku 3,2.

Mezi 222 online respondentů se zapojily startupy z různých oborů, nejčastěji šlo o AI & Data, Průmysl a výrobu a Softwarovou infrastrukturu. Sběr dat probíhal od 27. srpna do 14. září 2025 a

zaměřoval se na šest hlavních oblastí: Administrativa a regulace, Daně a náklady, Přístup ke kapitálu a financování, Lidé a pracovněprávní vztahy, Network a podpora ekosystému a Expanze do zahraničí. Startupisté byli k zapojení do průzkumu osloveni napřímo organizátory průzkumu a také prostřednictvím venture kapitálových fondů, podnikatelských akceleratorů a inovačních center.

Kontakt pro média:

Zdeněk Vesecký

PR manažer a tiskový mluvčí

+420 724 591 667

zdenek.vesecky@czechinvest.gov.cz

<https://czechinvest.gov.cz/cz/Homepage/Novinky/Rijen-2025/Kazdy-treti-startup-zvazuje-presun-z-Ceska-Mezi-hlavni-duvody-patri-danove-zatizeni,-problematika-p>